

២២១២៤២ – ព័ត៌មានគោលដៅអតនឌ្ឍតំប្រកម្មៅ ២២១២៤២ – ប៉ត់មាន មេជា ២៦១២៤២ ២៦១២៤២ ២៦១២៤២៣

១៩ ធ្នូ ២០២២-២៥ ធ្នូ ២០២២

រៀបរៀងដោយ សុខ ច័ន្ទសុភា អ្នកស្រាវជ្រាវនៃមជ្ឈមណ្ឌលនៃការសិក្សាអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព

ខេត្តកណ្តាលប្រកាសជាខេត្តដែលគ្មានការបន្ទោរបង់ដោយចំហរ

ប្រជាពលរដ្ឋសរុបចំនួន ១,៣២៣,០០៨ នាក់ក្នុងខេត្តកណ្តាល សព្វថ្ងៃ រស់នៅក្នុងបរិយាកាសប្រកបដោយសុខភាពល្អ និងគ្មានការបន្ទោរបង់ ដោយចំហរ (ODF) ។ ក្នុងកម្មវិធីរំលឹកសមិទ្ធិផលនេះ កាលពីម្សិលមិញ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទបានប្រកាសជាផ្លូវការថា ខេត្តកណ្តាលជាខេត្តទី ៣ គ្មានការបន្ទោរបង់ដោយចំហរ និងមានអនាម័យខ្ពស់។ លោក អ៊ុក រ៉ា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទបានមានប្រសាសន៍ថា ចំណាយពេលជាងបីឆ្នាំ និងការវាយតម្លៃជាច្រើន ដើម្បីធានាថាខេត្តក ណ្តាលពិតជាគ្មានការបន្ទោរបង់ដោយចំហ។ លោកបានបន្តថា៖ «ការ ខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងដើម្បីទទួលបានកិច្ចសហការពីសាធារណជន ប្រជាពលរដ្ឋមានអនាម័យខ្ពស់ សម្រាប់ការទទួលបានសមិទ្ធផលនេះ ដែលនឹងធ្វើឱ្យបរិស្ថាន សុខភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ពួកគាត់កាន់តែ ប្រសើរឡើង»។ លោកបន្តថា មានខេត្តចំនួនបីប៉ុណ្ណោះនៅទូទាំងប្រទេស ដែលមិនមានការបន្ទោរបង់ដោយចំហ គឺខេត្តព្រៃវែង ស្វាយរៀង និងខេត្ត លោកបានមានប្រសាសន៍ថា «មុននឹងប្រកាសថាខេត្ត កណ្តាល។ នីមួយៗនឹងលុបបំបាត់នូវការបន្ទោរដោយចំហ ដូចករណីខេត្តកណ្ដាល នាពេលនេះ ខេត្តនីមួយៗត្រូវឆ្លងកាត់ការវាយតម្លៃឱ្យបានហ្មត់ចត់លើគ្រប់ វិស័យ យ៉ាងហោចណាស់ ១០ ទៅ ២០ ដង»។ លោកបានបន្ថែមថា គ្រប់គ្រួសារទាំងអស់មានបន្ទប់ទឹក ហើយថាតើគ្រប់គ្នាដឹងពីសារៈសំខាន់ នៃការលាងដែបន្ទាប់ពីប្រើប្រាស់បន្ទប់ទឹក ហើយតើមនុស្សគ្រប់រូបមានអ នាម័យគ្រប់គ្រាន់ទាំងនៅផ្ទះ និងក្នុងសហគមន៍ រួមទាំងរឿងពាក់ព័ន្ធផ្សេ ងៗទៀត។

ប្រភព: <u>Khmer Times</u>

កសិករចិញ្ចឹមត្រីបង្កការបំពុល និងរាំងស្វះលំហូរទឹកក្នុងស្ទឹងសង្កែ ខេត្ត បាត់ដំបង

ទឹកស្ទឹងសង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង កំពុងរងការបំពុលដោយកសិករចិញ្ចឹមត្រី ដែលជាហេតុនាំឱ្យប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតាមដងស្ទឹង ចង់ឱ្យអាជ្ញាធរចាត់ វិធានការផ្សេងៗ។ ពួកគេថាទឹកស្ទឹងលមានក្លិនសួយ និងកខ្វក់កំពុងប៉ះ ពាល់ដល់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់។ "កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមត្រីមិនគួរ ត្រូវបានអនុញ្ញាតនៅតាមបណ្ដោយស្ទឹងនេះទេ។ ស្ទឹងជាសម្បត្តិសាធារ ណៈ ហើយអាជ្ញាធរគួរបញ្ឈប់អ្នកចិញ្ចឹមត្រីឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើ ទៅបាន ព្រោះវាប៉ះពាល់ដល់សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់ នៅតាមដងស្ទឹង»។ លោក សេង បាក់សី ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្រុងបាត់ដំបង បាននិយាយថា កសិករបានដាក់ចំណីត្រីរាល់ថ្ងៃ ហើយចំណីត្រីនោះធ្វើឱ្យ ទឹកកខ្វក់ និងមានក្លិនស្អយ។ លោកបន្តថា ទ្រុងត្រីក៏ធ្វើជារនាំងបិទផ្លូវ ទឹកដែរ។ «កម្ទេចកម្ទី និងសំរាមក៏ជាប់គាំងតាមទ្រុងដែរ។ សរុបមក វាមិន ហើយនិងផ្តល់ផលអាក្រក់សម្រាប់វិស័យ មែនជាទិដ្ឋភាពទាក់ទាញ ទេសចរណ៍ថែមទៀត»។ លោក អ៊ុត ឃ្លីង ប្រធានរដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុង បាត់ដំបង បានយល់ស្របថា ទឹកស្ទឹងសង្គែមិនសូវមានគុណភាពល្អទេ ដោយសារសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី។ លោកក៏បានឯកភាពថា កសិដ្ឋាន ចិញ្ចឹមត្រីបានបំពុលទឹកស្ទឹង ហើយលោកបានបន្ថែមថា ការបំពុលអាច ប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់គុណភាពទឹក ដើម្បីផលិតទឹកស្អាតជូនប្រជា ពលរដ្ឋ។

ប្រភព: <u>Khmer Times</u>

សមត្ថភាពរាងចក្រទឹកអាចផលិតបាន ២០០% លើផ្ទៃដីដែលប្រើ ប្រាស់

រោងចក្រផលិតទឹកនៅខេត្តព្រះសីហនុបានប្រកាសបញ្ចប់ការខ្វះខាតទឹក សម្រាប់ខេត្ត រួមទាំងក្នុងរដូវក្តៅ។ ប៉ុន្តែតាមការលើកឡើងរបស់អ្នកស្រុក ការចែកចាយទឹកនៅតែជាបញ្ហានៅឡើយ សម្រាប់តំបន់មួយចំនួន។ លោក ណាំ គីតេង នាយកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនទឹកស្អាត អានកូ ខេត្តព្រះ សីហនុ បានប្រាប់ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍ថា តម្រូវការទឹកស្អាតក្នុងខេត្តបច្ចុប្បន្នមាន ចំនួន ៤០,០០០គីប ជាប្រចាំថ្ងៃ។ លោកបានបន្តថា៖ «ផលិតកម្មដ៏ លើសលប់នេះ គឺបានជួយយើងក្នុងការទទួលបានទំនុកចិត្តពីសាធារណ ជន។ លោកបានបន្ថែមថា៖ «ពួកគេលែងត្រូវបារម្ភអំពីកង្វះខាតក្នុងការផ លិតទឹកស្អាតដែលមានសុវត្ថិភាព ហើយសូម្បីតែក្នុងរដូវក្តៅដែលតម្រូវ ការកើនឡើងក៏ដោយ»។ ក៏ប៉ុន្តែប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅលើផ្លូវ CT ក្នុង សង្កាត់លេខ ៣ ក្រុងព្រះសីហនុ បានត្អូញត្អែរថា ទំហំបំពង់ដែលប្រើ សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ទឹកនៅតំបន់នោះ មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋនោះ ទេ។ នេះបណ្តាលឱ្យមានសម្ពាធទឹកទាបខ្លាំង ដែលមិនបំពេញតម្រូវការ របស់អ្នកប្រើប្រាស់។

ប្រភព: <u>The Phnom Penh Post</u>

ថ្នាក់ដឹកនាំ CMAA និយាយថា មួយជំហានម្ដងៗ ព្រះរាជាណាចក្រ កំពុងឆ្ពោះទៅរកប្រទេសដែលគ្រាប់គ្នានមីន

អាជ្ញាធរសកម្មភាពកម្វាត់មីនកម្ពុជា (CMAA) បានណែនាំដល់មន្ត្រី និង បុគ្គលិកបន្តទៅលើកិច្ចសហការជាមួយគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ហើយពួកគេគួរ តែផ្ដោតលើការរៀបចំផែនការបោសសម្អាតមីនពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ ឃុំ មួយទៅឃុំមួយ ស្រុកមួយទៅស្រុកមួយ និងខេត្តមួយទៅខេត្តមួយទៀត។ លោក លី ធុច អនុប្រធានទី១ CMAA មានប្រសាសន៍ថា មន្ត្រី CMAA ទាំងអស់បានប្ដេជ្ញាថានឹងសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុង ការលុបបំបាត់កុំឱ្យមានគ្រាប់មីននៅឆ្នាំ២០២៥ និងចក្ខុវិស័យនៃការ បញ្ចប់មីនដែលបង្កឱ្យមានជនរងគ្រោះ។ លោកបានថ្លែងដូច្នេះក្នុងកិច្ច ប្រជុំកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ដើម្បីពិនិត្យការងារឆ្នាំ២០២២ និងកំណត់ទិស ដៅឆ្នាំ២០២៣ នៅខេត្តសៀមរាប។ យើង និងសមាជិកដទៃទៀតនៃ សហគមន៍សកម្មភាពមីន បន្តការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់យើងចំពោះចក្ខុវិស័យ ក្នុងការសម្អាតប្រទេសឱ្យគ្មានគ្រាប់មីនត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥ របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហើយមិនគួរមាននរណាម្នាក់រងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន ឬសំណល់ជាតិ ផ្ទះដែលសល់ពីសង្គ្រាមនោះទេ»។

លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន បានប្រគល់ភារកិច្ចឲ្យ CMAA បោស សម្អាតមីនរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទាំងស្រុងនៅឆ្នាំ ២០២៥។

ប្រភព: <u>The Phnom Penh Post</u>

សម្ដេចតេជោក្រើនរំលឹកជនរួមជាតិឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ចំពោះ ជំងឺកូវីដ១៩

សម្ដេចតេជោ ហ៊ុន សែន ក្រើនរំលឹកជនរួមជាតិ យកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ ចំពោះជំងឺកូវីដ-១៩។ លោកបានថ្លែងក្នុងពេលជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធ ផ្លូវលេខ ១៤៦B និងលេខ ១៤៤ ក្នុងខេត្តព្រះសីហនុ កាលពីព្រឹកម្សិលមិ ញថា៖ «កុំភ្លេចថា កូវីដ-១៩ អាចឆ្លងដល់អ្នកណាម្នាក់ដោយមិនរើសមុ ខ។ លោកបានបន្ដថា ក្នុងឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំសកលខាងមុខនេះ យើង គួរបន្ដពាក់ម៉ាស់ លាងដៃ និងរក្សាគម្លាតសង្គម។ សម្ដេចតេជោ ហ៊ុន សែន ថា គ្មានអ្នកស្លាប់ថ្មីដោយសារជំងឺកូវីដ-១៩ ទៀតទេ ប៉ុន្ដែការឆ្លង នៅតែមាន ដូច្នេះយើងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នបន្ថែមទៀត។ យោងតាមសេចក្ដី ប្រកាសព័ត៌មានរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល ដែលចេញនៅព្រឹកនេះ មាន ករណីឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ ចំនួន ១០ ករណីថ្មី នៅថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ដែលធ្វើឱ្យ ចំនួនអ្នកឆ្លងកើនដល់ ១៣៤,៤៦៧នាក់ ជាមួយនឹងការជាសះស្បើយ ចំនួន ១៣៥,២៩៦នាក់ និងមានអ្នកស្លាប់ចំនួន ៣,០៥៦នាក់។

ប្រភព: <u>Khmer Times</u>

ជាងពាក់កណ្តាលនៃរុក្ខជាតិ និងសត្វក្នុងតំបន់អង់តាក់ទិកអាច បាត់បង់ ដោយសារកត្តាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ជាងពាក់កណ្ដាលនៃប្រភេទសត្វនៅក្នុងអង់តាក់ទិកទំនងជានឹងបាត់ទៅ វិញនៅចុងសតវត្សន៍ ប្រសិនបើការឡើងកំដៅផែនដីនៅតែបន្ដក្នុងល្បឿន បច្ចុប្បន្នរបស់វា នេះបើយោងតាមការស្រាវជ្រាវថ្មីដែលបានចេញផ្សាយ កាលពីថ្ងៃព្រហស្បតិ៍។ ការសិក្សាមួយនៅក្នុងទស្សនាវដ្ដី PLOS Biology បានរកឃើញថា ៦៥% នៃប្រភេទរុក្ខជាតិ និងសត្វនៃទ្វីបអង់តាក់ទិក រួម ទាំងសត្វភេនឃ្វីន ទំនងជានឹងបាត់ទៅវិញនៅចុងសតវត្សនេះ ប្រសិនបើ ពិភពលោកមិនធ្វើសកម្មភាពអ្វីមួយដើម្បីកាត់បន្ថយការបំភាយឥន្ទនៈហ្វូ ស៊ីល។ ការសិក្សាក៏បានបង្ហាញផងដែរថា កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិរក្សនា ពេលបច្ចុប្បន្ននៅអង់តាក់ទិកមិនដំណើរការលើទ្វីបដែលផ្លាស់ប្ដូរយ៉ាង ឆាប់រហ័សនេះនោះទេ។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានសន្និដ្ឋានថា ការអនុវត្ត បន្ថែមទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាព ដែលពួកគេ

ដាក់ចេញក្នុងការសិក្សា អាចជួយការពារបានរហូតដល់ ៤៤% នៃជីវ ចម្រុះដែលងាយរងគ្រោះក្នុងតំបន់អង់តាក់ទិក។ ជាក់ស្តែងអង់តាក់ទិកគឺ ពិតជាមិនបានរួមចំណែកក្នុងការសកម្មភាពនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទេ។ ដោយសារមិនមានចំនួនប្រជាជនច្រើនដែលរស់នៅទីនោះទេ ដូច្នេះ ការគំរាមកំហែងដ៏ធំបំផុតចំពោះទ្វីបនេះគឺមកពីខាងក្រៅទ្វីប" នេះបើតាម ប្រសាសន៍លោក Jasmine Lee អ្នកដឹកនាំការស្រាវជ្រាវបានប្រាប់

ប្រភព: <u>UPI</u>

អាស័យដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ២៤ ផ្លូវ៥៦៦ សង្កាត់ បឹងកក់២ ខណ្ឌ ទូលគោគ រាជធានី ភ្នំពេញ

Email: admin@asianvision.org
Facebook: Asian Vision Institute
Twitter: Asian Vision Institute (@vision_asian)
Telegram: AVI Channel (https://t.me/asianvision)

221242 – AVI Sustainable Development Goals Weekly News Digest, Issue 42

19th December – 25th December 2022 By: SOK Chansophea (Junior Researcher, CSDS)

Kandal province declared an ODF environment

A total of 1,323,008 people in Kandal province now live in a healthy and open defecation free (ODF) environment. In the commemoration event of this achievement yesterday, the Ministry of Rural Development officially announced that Kandal province is the third province free of open defecation with high sanitation coverage. Ouk Rabun, Minister of Rural Development, said it took more than three years and numerous evaluations for Kandal province to be free from open defecation. "It took great effort to get collaboration from the public for receiving this accomplishment the residents are having high sanitation coverage, which will improve the environment, health and their entire well-being," he said. He added that there are only three provinces across the country, free from open defecation, Prey Veng, Svay Rieng and Kandal provinces. "Prior to declaring that each province will be exempt from open defection, as is the case in Kandal at the moment, each province needs to undergo a thorough evaluation in all areas, at least 10 to 20 times," he said. He added that whether all households have bathrooms, whether everyone is aware of the importance of washing their hands after using the restroom, whether everyone has access to adequate sanitation both at home and in the community, among other things.

Source: **Khmer Times**

Fish farmers causing pollution and blocking water flow in Battambang's Sangke River

Sangke River in Battambang province is being polluted by fish farmers and residents living along the river want authorities to take action. They say the smelly and dirty river is impacting their daily lives. Chan Rith, a resident of Samlot district claimed that fish farmers along the river have been polluting the river. "Fish farms should not be allowed along the river. The river is public property and the authorities should stop the fish farmers as soon as possible because it is impacting the well-being of the people living along the river," Rith said yesterday. Seng Baksey, a resident of Battambang city, said fish farmers feed the fish every day and the fish food is spoiling the water and causing it to smell. He said the fish cages also acted as barriers to block the water flow. "Debris and rubbish are also stuck along the cages. Overall, it is not a good sight and bad for tourism," he said. Uth Kling, director of Battambang Water Supply Authority, agreed that Sangke River was not flowing well due to fish farming activities. He also concurred that the fish farms pollute the river and added that the pollution could adversely affect the water quality to produce clean water for the people.

Source: Khmer Times

Water plant capacity 200% area use

A Preah Sihanouk water treatment plant has declared an end to water shortages in the province, even in the summer. Water distribution however, remains a problem in some areas, according to local residents. Nam Kie Teng, managing director of Anco Water Company in Preah Sihanouk, told The Post that the current demand for clean water in the province was for 80,000cu m per day, while his company's water treatment plant was capable of producing up to double that. "This exceptional production excess has helped us gain the confidence of the public," he said.

"They no longer need to worry about a shortfall in the production of safe, clean water – even during the summer, when demand increases," he added. However, residents of CT Street in Sihanoukville's Sangkat 3 have complained that the diameter of the pipes used to supply water to the area is inadequate for the population. This results in very low water pressure, which does not meet the needs of users.

Source: The Phnom Penh Post

Step-by-step towards a mine-free kingdom, say CMAA leadership

The Cambodian Mine Action and Victim Assistance Authority (CMAA) has instructed officials and staff to continue to cooperate with all relevant parties. They should be focused on planning mine clearance from one village to another, one commune to another, one district to another and one province to another. Ly Thuch, first vicepresident of the CMAA, said all CMAA officials had vowed to achieve the government's vision of becoming mine-free by 2025, and its vision of an end to landmines claiming victims. He made the remarks at a December 20 meeting to review the 2022 work and set goals of 2023 in Siem Reap province. "We, and all other members of the mine action community, renew our commitment to the prime minister's 2025 mine free vision. No one should be affected by landmines or explosive remnants of war," he said. Prime Minister Hun Sen tasked the CMAA with clearing the Kingdom's minefields completely by 2025. The prime minister made it clear he wanted to see the remaining 670 sq km demined completely.

Source: <u>The Phnom Penh Post</u>

PM reminds compatriots to remain vigilant against COVID-19

Prime Minister Hun Sen has reminded his compatriots to pay high attention to COVID-19. "Don't forget, COVID-

19 can infect anybody indiscriminately," he said while presiding over the inauguration ceremony of the Streets 146B and 148 in Preah Sihanouk province yesterday morning. On the upcoming universal New Year celebration, we should continue wearing facemask, washing hands, and keeping social distancing, he said. Hun Sen said there is no new death caused by COVID-19 anymore, but the infections remain, so we have to be more careful. According to the Ministry of Health's press release issued this morning, there were 10 new confirmed cases of COVID-19 on December 21, bringing the tally to 138,467 with 135,296 recovered cases and 3,056 deaths.

Source: Khmer Times

More than half of Antarctica's plant and animals could disappear due to climate change

More than half of Antarctica's native species will likely disappear by the end of the century if global warming continues at its current pace, according to new research published Thursday. A study in the journal PLOS Biology found that 65% of Antarctica's plant and animal species, including penguins, will likely disappear by the end of the century if the world does not do something to decrease fossil fuel emissions. The study also showed that the current conservation efforts in Antarctica are not working on the rapidly changing continent. Researchers concluded that implementing an extra layer of cost-effective strategies, which they lay out in the study, could save up to 84% of Antarctica's vulnerable biodiversity. Antarctica is not really contributing to climate change; there's not a large-scale number of people living there, so the greatest threat to the continent is coming from outside the continent," Jasmine Lee, lead author of the study, told CNN.

Source: <u>UPI</u>

Centre for Sustainable Development Studies,

AVI Address: #24, Street 566, Boeung Kok 2, Toul Kok, Phnom Penh, Cambodia

Email: admin@asianvision.org

Facebook: Asian Vision Institute

Twitter: Asian Vision Institute (@vision_asian)

Telegram: AVI Channel (https://t.me/asianvision)